

Ραδιοφωνική έκπομπή δια τήν 1ην
'Ιουλίου, 1973, ήμέραν ΚΥ -
ΡΙΑΚΗΝ καί βραν : 20.05-2035

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ο ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

224.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καμμιά φορά, αγαπητέ μου Γιάγκο, όταν συλλογίζωμαι τήν πα-
ληά τήν 'Αθήνα, σκέπτομαι πόσο δυστυχισμένοι θά 'πρεπε νά
είναι οί παλαιότεροι άθηναίοι, μπροστά στους σημερινούς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δυστυχισμένοι, γιά ποιόν λόγο ; 'Εμεις λεμε διαρκώς καί
όχι μονάχα έμεις, αλλά ο κόσμος όλος : Τά παληά καλά χρό-
νια...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά παληά χρόνια ναι, καλά όμως που τά βρήκανε ; Σκέφου
Γιάγκο μου ότι έδω καί πενήντα μόλις χρόνια, κάθε τέτοια
έποχή, στις αρχές του 'Ιουλίου, όλες οί έφημερίδες δημοσι-
εύανε συμβουλές του 'Ιατροσυνεδρίου των 'Αθηνών, έναντίον
του κοιλιακού τύφου καί της δυσεντερίας που έμάστιζαν τό-
τε τήν πρωτεύουσα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Υπήρχαν τέτοιες επιδημίες στην 'Αθήνα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάθε καλοκαίρι κάνανε τήν εμφάνισί τους. Καί τό 'Ιατροσυ-
νέδριο συνιστούσε : Νά βράζετε τό νερό, νά αποφεύγετε τά
άγγούρια λείως στα παιδιά καί τρίτον : νά πλένετε μέ σαπου-
νάδα τίς ντομάτες καί άν μπορείτε νά τίς ξεφλουδίσετε.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Απ'αυτές τίς τρεις συμβουλές, καταλαβαίνω ότι αίτία ήτα-
νε τό νερό της 'Αθήνας. Δέν είχε γίνει ακόμα ή λίμνη του
Μαραθώνος, ούτε τά περόφημα διύλιστήρια της 'Εταιρείας
'Υδάτων, που λεγότανε τότε Οδλεν καί τό νερό ήτανε πρό-
βλημα γιά τήν 'Αθήνα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνεις λοιπόν Γιάνκο ότι όλα τὰ περιβόλια γύρω από τήν Ἀθήνα, στά Πατήσια, στήν Κολοκυθού και στό Μοσχάτο, ποτιζόντουσαν από στέρνες, πού ἦτανε πάντοτε ἀνάλυπτες και ἔβριθαν από κουνούπια και σκνίπες. Τό στάσιμο νερό τους πρασίניζε από τήν μούχλα και ἦτανε φυσικό κι' ἐπόμενο τὰ λαχανικά πού τὰ πότιζε τέτοιο νερό, νά ἔκρυβαν μικρόβια κοιλιακοῦ τύπου και κάθε ἐντερικῆς ἀνωμαλίας...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Κυρίως σέ ^{λεπτούς} ~~καλλιέργειες~~ ὀργανισμούς ὅπως εἶναι τὰ παιδιά. Ὅμως ἐκτός από τίς ντομάτες και τ' ἀγγούρια, ὑπῆρχαν και ἄλλα ποτιστικά λαχανικά ἢ ~~καλλιέργειες~~ φρούτα, τὰ καρπούζια, τὰ πεπόνια... αὐτά δέν βλάπτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πεπόνια και καρπούζια δέν ἔβγαζε ἡ Ἀττική και ἡ περιοχή τῆς Ἀθήνας, ὅπου δέν ὑπῆρχε νερό. Τὰ καρπούζια, τὰ πιό φημισμένα τουλάχιστον ἦτανε ἀργότινα ἢ καρπούζια Ἀστακοῦ τὰ δέ πεπόνια, ἦτανε από τό Μούλκι τῆς Βοιωτίας, ἀφοῦ μάλιστα οἱ πλανόδιοι πωληταί τὰ διατυμπανίζανε : ~~καλλιέργειες~~ Πεπόνια Μουλκίγια... ἢ πεπόνια τῆς Ἠπείρου.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Και φυσικά ἀφοῦ αὐτά τὰ πεπόνια ἦτανε προϊόντα τόπου ὅπου ὑπῆρχε ἀφθονο καθαρό νεράκι, δέν κρύβανε μικρόβια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί πάλι ὅμως ἦτανε κάπως ἐπικίνδυνα γιά τίς στομαχικές διαταραχές, ἀφοῦ οἱ παλαιοί ἀθηναῖοι, εἶχανε κι' ἕνα ~~σάββατο~~ συμβουλευτικό τραγουδάκι πού τό λέγανε στά παιδιά.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Συμβουλευτικό τραγουδάκι ; Δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πραγουδοῦσαν οἱ γονεῖς στά παιδιά : Ἀντώνη, Ἀντώνη - μήν τρῶς πολύ πεπόνι - θά λερῶσης τό σεντόνι - Ἀντώνη, Ἀντώνη

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί μοῦ ἔχει πεῖ μιὰ ~~καλλιέργεια~~ παλιά ἀθηναῖα κυρία ὅτι τὰ παιδιά ἀπαντούσανε στούς γονεῖς : Μπαμπά μου, μαμά μου - εἶναι γερή ἡ κοιλιά μου - και τρώω τό πεπόνι - και δέν μέ πιάνουν πόνοι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ετσι εἶναι. Όμως αὐτό ~~αὐτό~~ πῶς τό ξέρεις ἐσύ ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πηγαίνεις γυρεύοντας νά κάνω ἀποκαλύψεις. Λοιπόν, αὐτό τό τετράστιχο μου τό εἶπε ~~ἡ~~ ἡ ἀδελφή σου ἡ Μαρία πού τό εἶπες κάποτε σέ ἡλικία ἐπτά ἢ οὐτώ ἐτῶν, σάν ἀπάντησι στήν μητέρα σου ὅταν σοῦ ἀρνήθηκε μιά δεύτερη φέτα πεπόνι. Φαντάζομαι νά ἦτανε οἱ πρῶτοι στίχοι πού ἔκανες στήν ζωή σου.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οἱ πρῶτοι πραγματικά, ὅμως ὁέν ὑπάρχει λόγος αὐτοῖ οἱ παιδικοί στίχοι νά μᾶς κάνουν νά φύγωμε ἀπό τό θέμα μας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Οχι βέβαια. Δέγαμε λοιπόν ὅτι τά παλιὰ ἀθηναϊκά χρόνια ὁέν ἦτανε πολύ εὐχάριστα ἀφοῦ οἱ ἀθηναῖοι ὁέν μπορούσανε νά γευθοῦνε τόσα φρούτα καί λαχανικά χωρίς κίνδυνο. Καί τό νερό ἀκόμα, ἔπρεπε νά τό βράζουν πρῶτα καί ὕστερα νά τό κρυώνουν γιά νά τό πιοῦν χωρίς φόβο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές φορές ἔπινες νερό καί σέ ἀηδίαζε.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατί αὐτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι μύριζε φαρμακεῖο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αὐτό τό ξέρω. Γιά τόν φόβο τῶν μικροβίων, κοιλιακοῦ τύφου λόγου χάριν, ρίχνανε στήν δεξαμενή τό καλοκαίρι φάρμακα λιζόλ πολύ συχνά, ἢ ἰόδιο γιά νά ἐξολοθρεύωνται τά μικρόβια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅποτε, θέλοντας καί μή, ὁ κόσμος κατέφευγε στούς νερούλαδες πού πουλοῦσαν νερό Ἄμαρουσίου καί Χαλανδρίου, σέ στάμνες σφραγισμένες γιά τό γνήσιον τοῦ ὕδατος.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ὕστερα μᾶς μιλάνε γιά τά παλιὰ καλά χρόνια τῆς Ἀθήνας. Νερό ὁέν ὑπῆρχε καί ὅταν βρισκότανε μύριζε φάρμακα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό μεγαλύτερο δράμα φινότανε καμμιά φορά στά σπίτια πού εἶχανε βαφτίσια καί ὁέν εἶχανε νερό γιά τήν κολυμπήθρα. Τότε, τά παιδιά τά βαφτίζανε στά σπίτια καί ὅχι στίς ἐκκλησίες. Οἱ παπάδες πήγαιναν στό σπίτι καί δύο παιδιά τῆς ἐκκλησίας μεταφέρανε τήν κολυμπήθρα περασμένη σ' ἓνα κοντάρ

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' έτσι μάθαινε δλη ή γειτονιά ότι σέ κάποιο σπίτι είχανε βαφτίσια καί μαζεούντουσα τά παιδιά τής γειτονιάς γύρω από τό σπίτι, ιδίως όταν ήτανε ισόγειο, για νά πάρουνε κουφέτα καί ζαχαρωτά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσικά, έφρόντιζαν οί ένδιαφερόμενοι νά βρουνε τόν υπάλληλο του Δήμου, τόν περάφημο νεροκράτη τής συνοικίας τους πού άνοιγε τό νερό καί τόν είδοποιούσανε : Κοίταξε καλέ, τήν Κυριακή τό απόγευμα έχομε βάφτισι στό σπίτι. Μήν τύχη καί μās άφήσης χωρίς νερό για τήν κολυμπήθρα... καί για τίς σουμάδες.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί φυσικά ό νεροκράτης θά έπαιρνε καί κανένα φιλοδώρημα, κάποιο δίφραγκο για νά είναι συνεπής. Καί ό νεροκράτης φρόντιζε ά παρευρίσκεται κι' ό ίδιος στά βαφτίσια για νά πάρη τά κουφέτα του καί ίσως ίσως νά παρακαθήση καί στό γλέντι πού έπακολουθήσε κατά κανόνα σχεδόν.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια. Καί ξέρεις πώς άρχιζε τό γλέντι ; Πρώτος ό ανάδοχος ό νομό ς, πίνοντας τήν βυσινάδα του, φώναζε : Νά μās ζήση ό νεοφώτιστος... Νά τόν δοϋμε μεγάλο άντρα... 'Επιστήμονα, γιατρό νά πηγαίνη μέ τήν κάρρότσα του στίς βίτσιτες. 'Αμήν, άπαντούσε αλλος... Πάντα τέτοια νά κάνης κουμπάρε...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καμάρωνε ό ανάδοχος καί έπαιρνε θάρρος... Μά έτσι θά τήν περάσωμε κουμπάρα ; Μέ γλυφιτσούρια καί βυσινάδες θά εύχη-θοϋμε τόν βαφτισιμιό ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η κουμπάρα τότε έρχότανε στό φιλότιμο καί άπεινάλυπτε ότι ό Μανώλης, ό άντρας της είχε πάει στον φούρνο νά φέρη τό γιουβέτσι καί ή δοϋλα της τηγένιζε στό μαγεριό καλαμαράκια... κι' από κρασί, έσ'τα κουμπάρε... Έφερε ένας ξάδερφος του Μανώλη δυό νταμιζάνες από τό Λιόπεσι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Έτσι τό γλέντι έπρομηνύετο πξήρες. Γιουβέτσι στον φούρνο, καλαμαράκια τηγανιτά, ρετσίνα από τό Λιόπεσι...

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί σέ λίγο, τό τραπέζι στρωνότανε καί τό ξεφάντωμα ἄρχιζε γιά νά ζήση ὁ νεοφώτιστος καί τό πρῶτο τραγοῦδι, ἦτανε καθιερωμένο : Ἐμεῖς ἐδῶ δέν ἤρθαμε νά φᾶμε καί νά πιοῦμε, μ' ἄφοῦ βαπτίζετε παιδί, γιά νά σᾶς εὐχηθοῦμε... κι' ἄφοῦ λέγανε δυό τρία τέτοια αὐτοσχέδια δίστιχα, κάποιος πού ἐπίστευε πῶς ἔχει ὠραία φωνή, ἔπιανε τά ρομαντικά τῆς ἐποχῆς :
- 'Αγάπησα νά 'χω ζωή, ἀλλά ζωή δέν ἔχω...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) 'Αγάπησα νά 'χω ζωή
ἀλλά ζωή δέν ἔχω...
- Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πέ τήν εὐκαιρία αὐτή πού μιλάμε γιά βαπτίσις, μοῦ ἔρχεται στήν μνήμη ἓνα ἱστορικό ἐπεισόδιο σέ κάτι βαπτίσις πού ἔγιναν ἢ μᾶλλον πού δέν ἔγιναν στήν συνοικία Μεταξουργείου
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν μοῦ τά λές πολύ καλά Δημήτρη. "Ἐγιναν τά βαπτίσις ἢ δέν ἔγιναν :
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στά λέω πολύ καλά. Τά βαπτίσις ἄρχισαν μὰ δέν τελείωσαν.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή τό παιδί δέν βαπτίσθηκε :
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν βαπτίσθηκε. Αὐτό συνέβη στά 1896, λίγον καιρό μετά τόν θάνατο τοῦ Χαριλάου Τρικούπη. Ὁ ἀνάδοχος τοῦ παιδιοῦ ἦτανε φίλος τοῦ Τρικούπη καί κομματάρχης του μάλιστα, ἐνῶ ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ, ἦτανε Δεληγγαννινός καί εἶχε διορισθεῖ στό Τελωνεῖο Πειραιῶς ἀπό τόν Δεληγιάννη.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μή μοῦ πῆς ὅτι τά βαπτίσις ματαιώθηκαν ἀπό πολιτικούς λόγους
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στό λέω γιατί ἔτσι ἔγινε. Τήν στιγμή πού ὁ παπᾶς ἔλεγε : Βαπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ καί τό ὄνομα αὐτοῦ... πετάγεται ὁ νονός καί λέει στόν παπᾶ : Χαρίλαος...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ὅποτε ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ, θά τινάχθηκε ἀπάνω καί...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ἀπό πολιτική ἀντίδρασι, φώναξε Θεόδωρος, τό ὄνομα τοῦ Δεληγιάννη.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Χαρίλαος... ἐπιμένει ὁ νονός

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι κουμπάρε μου, δέν θά μου μαγαρίσης τό παιδί μου
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τότε πιά ό νονός άναψε... Χαρίλαος, Χαρίλαος, Χαρίλαος... φώναζε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θεόδωρος καί Θεοδωρής... Καταλαβαίνεις ότι στή μέση στεκότανε ό λειτουργός του 'Υφίστου άμήχανος. Κατώρθωσε νά φιθυρίση: Τέλος πάντων συμφωνήστε...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Χαρίλαος...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θεόδωρος... Καί εΐχανε τόσο φανατισθεΐ οι δύο αντίπαλοι φίλοι, πού ό παπᾶς μάζεψε τό πετραχήλι του καί εΐπε στά παιδιά νά πάρουν τήν κυλυμπήθρα νά γυρίσουν στήν έκκλησία.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τά βαφτίσια ματαιωθήκανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά βαφτίσια ματαιωθήκανε, οι δύο φίλοι έπαφαν νά μιλάνε καί τό παιδί περίμενε δύο χρόνια για νά βαφτισθῆ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τελικά πώς τό βγάλανε τό παιδί ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λάζαρο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πάλι καλά. Τρίτη κατάσταση άσχετη μέ τίς προηγούμενες. Μά εΐναι πραγματική αύτή ή ιστορία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μου τήν εΐχε διηγηθεΐ ό ίδιος αύτός ό Λάζαρος, πού τόν εΐχα γνωρίσει σαν υποκελευστή του Πολεμικού Ναυτικού τότε πού άπηρετοΐσα κι 'εγώ τήν Πατρίδα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σε ενήσαμε άπόψε άπό τήν έλλειψη του νερού καί τά μικρόβια του κοιλιακού τυφου καί πέσαμε στά βαφτίσια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θα ξαναγυρίσωμε στό θέμα του νερού. 'Από έλλειψη νερού πάντα υπέφερε ή 'Αθήνα άπό τήν αρχαιότητα, μ'όλο πού τήν έποχή εκείνη, υπήρχαν άκρετά ποτάμια πού εΐχανε νεράκι. Πάντως στήν αρχαιότητα δέν ήτανε συστηματοποιημένη ή υδρευσις της 'Αθήνας ...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Η όποία υδρευσις συστηματοποιήθηκε άκρετά χρόνια άργότερα επί του ρωμαίου αυτοκράτορος 'Αδριανού, όταν έπεσιέφθηκε τήν 'Αθήνα, έκτισε ένα παλάτι στήν Κηφισιά καί κατεσκεύασε τό περίφημο 'Αδριάνειο 'Υδραγωγείο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μέ τό όποσον, ύδρε υότανε ή 'Αθήνα για πολλούς αίωνες μά φυσικά επί Τουρκοκρατίας, καταστράφηκε σέ πολλά σημετα αυτό τό ύδραγωγείο τοσ 'Αδριανουσ και έμεινε πάλι ή 'Αθήνα χωρίς νερό. Σ' αυτό που σου 'λεγα πριν από λίγο ότι και στήν αρχαιότητα ή 'Αθήνα δέν εΐχε νερό, έχω νά προσθέσω ότι ό περόφημος γεωγράφος ό Πausανίας που έπεσιέφθηκε τήν 'Αθήνα στα διακόσια μετά χριστόν, αναφ'ρει ότι εΐδε στήν 'Ακρόπολι ένα άγαλμα που παρίστανε μία γυναίκα σέ στάσι λινεσίας μέ τά χέρια ψηλά και τοσ έξήγησαν ότι εΐναι ή Γη, που παρακαλει τόν Δία νά της στείλη λίγη βροχούλα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Αυτή ή μαρτυρία τοσ Πausανία εΐναι σημαδιακή νομίζω. Μου έλεγεσ όμως κάποτε ότι όταν έγινε πρωτεύουσα της 'Ελλάδος ή 'Αθήνα, αντιμετωπιζότανε τό ζήτημα τοσ νεροσ κάθε μέρα χωρίς νά βρισκή μία λύσι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιά νά πούμε τοσ στραβοσ τό δίαιλο, κάθε δήμαρχος που έρχότανε στήν έξουσία, έκανε άνασκαφές για νά βρη τά ληνη τοσ αρχαίου ύδραγωγείου τοσ 'Αδριανουσ που εΐχανε καταπλακωθεί. Τότε έρδασε κυριολεκτικά ή νεοελληνική πονηριά. Κάθε άθηναίος ισχυροζζότανε ότι μπορεί νά βρη νερό και ζητούσε νά κάνη σύμβασ μέ τόν Δημο για τήν έκμεταλλευσι τοσ νεροσ που θα εύρισκε. 'Η κατάστασις ήτανε τραγική και εΐχε φθάσει στο άπροχώρητο καιτόσο που οι άθηναίοι έφθασαν νά κάνουν λιτανεις κάθε καλονατρι, νά τους λυπηθη ό θεός και νά ρίξη καμμία βροχή. Αυτό φυσικά ό Σουρής δέν τό άφησε άνεκμετάλλευτο και έσατύριζε τίς λιτανειες που έγινοντο για τό νερό. Διάβασε Γιάγιο έσύ αυτήν τήν δέησι που κάνει ό Σουρής.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Μία δέησις μεγάλη - που καθένας μας θα φάλη.

'Υπέρ πάσης προσπαθειας νά μας ρίψουν λίγην στάκτιην εις τους όφθαλμούς που βλέπουν τάς προτάσεις τά γελοίας υπέρ όφθαλμών νοσοούντων και παθόντων καταρράκτιην και βλέπόντων καταρράκτας μέ νερά της Στυμφαλίας

κι' ὑπέρ πάσης Ἐταιρείας πού φωνάζει φανερά
 πώς θά φέρη τά νερά,
 ὑπέρ ὄλων τῶν χειλέων
 τῶν στεγνῶν καί διψαλέων
 πού προσμένουν νά κορέσουν τόσην δίψαν θηριώδη
 μέ νεροποντήν μυθώδη,
 ὑπέρ σοφῶν ἐπιτροπῶν μέ σχέδια ποικίλα
 πού θά μᾶς πνίξῃ δεύτερος κατακλυσμός καί νίλα
 ὑπέρ ἀρδεύσεως μανδρῶν, ἀγρῶν καί λειβαδίων
 κι' ὑπέρ σωροῦ προτάσεων πού τά νερά σου χάνεις
 κι' ὑπέρ ὑδάτων ἀφανῶν τῶν λεκανοπεδίων
 πού καταντήσανε κι' αὐτά ζητήματα λεκάνης !...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δραματικές ἐποχές μά τήν ἀλήθεια. Καί τό χειρότερο ἀπ' ὅλα
 ἦτανε ὅτι πολύ συχνά συννέφιαζε στήν Ἀθήνα, ἔδειχνε ὅτι
 θά ἔρριχνε βροχή μά τά σύννεφα φεύγανε χωρίς νά ρίξουνε
 οὔτε σταγόνα. Καί οἱ ἀθηναῖοι τραγουδοῦσανε πρὸς τό σύννε-
 φο μιὰ παρωδία τοῦ παλαιοῦ τραγουδιοῦ : Φεύγεις, φεύγεις
 καί μ' ἀφήνεις - στήν ξερή ἀναβροχιά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ ὠραῖο. Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή, ἄς θυμίσωμε αὐτό τό γλυκύ-
 τατο παλαιό τραγοῦδι τῆς αἰσθηματικῆς ἀπελπισίας.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Φεύγεις - φεύγεις
 καί μ' ἀφήνεις...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν τελευταία μας συνάντησι, ἀγαπητέ μου Γιάννη μιλούσαμε
 γιά τίς ἀθηναῖες ἀμαζόνες, πού πήγαιναν ἔφιππες ἕως τό ζυθο-
 πωλετο τοῦ φίξ, στήν ὁδόν Πατησίων

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναί ναί καί λέγαμε γιά τήν προσοχή πού δείχνανε οἱ ἀθηναῖες
 στήν ἐκλογή τοῦ ἀλόγου ὥστε νά εἶναι ἀσσορτί μέ τήν ἀμαζονί-
 στικη τουαλέττα πού φορούσανε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτές βέβαια οἱ ἀμαζόνες, ἀνήκανε στήν ἀνώτερη ἀθηναϊκή τά-
 ξι. Ὑπῆρχανε ὅμως καί ἄλλου εἴδους ἀμαζόνες, οἱ λαϊκές καί
 πολεμοχαρεῖς ἀμαζόνες ἀπό τά κατώτερα στρώματα τῆς φτωχογει-
 τονιάς...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είπες άραζόνες πολεμοχαρείς ; Δηλαδή, τί κάνανε αυτές ;

Όμολογώ ότι πρώτη φορά τίς άκούω αυτές τίς άραζόνες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Για νά τίς αναφέρω σήμερα, σημαίνει ότι έχουν κάποια σχέση με τήν ύδρευση της 'Αθήνας. Εύρηκα έδω μιá εΐδησι, γραμμένη σ' έφημερίδα του 1898, δηλαδή πρό εβδομήντα πέντε έτων πού θά σέ παρακαλέσω νά τήν διαβάσης με προσοχή.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αίματηρά μάχη μεταξύ άραζόνων. Χθές περί ώραν πέντε μετά μεσημβρίαν, είς τήν παρά τήν πλατεΐαν Βάθης δημοτικήν κρήνην, συνήφθη αίματηρά συμπλοκή μεταξύ δύο ομάδων γυναικών, αίτινες διεξεδίκουν δικαιώματα προτεραιότητος περί τήν ύδροληψίαν. Κατά τήν συμπλοκήν ταύτην έτραυματίσθη σοβαρώς μετενεκέν είς τήν κεφαλήν ή 'Ελένη Κ. καί ή 'Αδριανή Β. διά στάμνας είς τό πρόσωπον. Άλλαι γυναίκες έτραυματίσθησαν έλαφρότερον. Πάντως, κατά τήν συμπλοκήν ταύτην περί τήν δημοτικήν κρήνην, έρρευσε χθές περισσότερο αίμα παρά ύδωρ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνεις δηλαδή τί έγινε. Πιαστήκανε οι γυναίκες της γειτονιάς ποιá θά πάρη πρώτη νερό. Κεφάλια άνοίξανε με ύψωμένους τενεκέδες, στάμνες στάσανε καί τραυματίσανε πρόσωπα αλλά ή δημοτική βρύση, ούκ ήβουλήθη συνιέναι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν έβγαλε νεράκι ή βρύση.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ούτε κόμπο... καί άδρια πήγε τό θεμάλλιασμα καί ό ξυλοδαρμός των γυναικών της γειτονιάς. Άδρια σπάσανε οι στάμνες καί άνεβοκατεβήκανε οι τενεκέδες στά γυναικεΐα κεφάλια.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί φαντάζομαι ότι τέτοιες σκηνές δέν θά ήτανε σπανιες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σχεδόν καθημερινές καί σέ διάφορες συνοικίες. Ό υπάλληλος του Δήμου πού άνοιγε τό νερό σέ μιá βρύση, ό νεροκράτης όπως τον λέγανε, είχε φυσικά τίς συμπάθειές του πού ήτανε μάλλον αισθηματικής φύσεως. Είδοποιοϋσε λοιπόν τήν Δουλτσινέα του κρυφά. Στίς πέντε τό άπόγευμα θ' άνοίξω τό νερό... Κοίταξε νά σαι δίπλα στήν βρύση νά πάρης πρώτη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μαντεύω τήν συνέχεια. Όπως σέ κάθε πόλεμο δουλεύει ή κατασκοπεία, έτσι καί στόν πόλεμο του νερού, θά υπήρξαν μυστικοί πράκτορες πού ανέκάλυπταν τό μυστικό. Κάποια γειτόνισα θά έβλεπε τόν νεροκράτη νά μιλά κρυφά μέ τήν νοικοκυρά πού ένδιαφερότανε για τήν βρύση. Τό 'λεγε σέ μιάν άλλη, ή τρίτη σέ μιιά τέταρτη καί τήν ώρα πού θ'άνοιγε τήν βρύση ο νεροκράτης, γιανότανε συλαλλητήριο στήν βρύση.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σήμερα, στήν εποχή μας, είναι τής μόδας ή υποκλοπή των τηλεφωνημάτων. Τότε γινότανε υποκλοπή του μυστικού του ύδατος...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τό μέν μυστικό δ ι έ ρ ρ ε ε αλλά δέν δ ι έ ρ ρ ε ε τό νερό από τήν επίμαχη βρύση. Καί δέν αποικείται νά τραγουδούσε κάποια γυναίκα στόν νεροκράτη : Μέ ξέχασες καί άλληνε τώρα ποθει ή καρδιά σου...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Μέ ξέχασες καί άλλονε τώρα ποθει ή καρδιά σου...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνεις λοιπόν Γιάννη, ότι αφού δέν υπήρξε τό καλοκαίρι νερό για νά ξεδιφάσουν οι άθηναίοι, δέν μπορούσε νά περισσεύει νερό για τό κατάβρεγμα των δρόμων πού ήτανε όλοι χωματόδρομοι καί όταν περνούσε άμάξι, τό περιέβαλλε σύννεφο σιόνης.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σωστό ντουμάνι πού λέγανε τότε οι άθηναίοι. Μου έλεγε κάποιος παλαιός συμπολίτης ότι μαντεύανε από μακριά οι άθηναίοι τί είδους άμάξι πλησίαζε από τό σύννεφο τής σιόνης.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό είναι γεγονός. "Έλεγε κάποιος : Παιδιά, λαντώ ζυγώνει. Πως τό ξέρεις ; 'Από τό σύννεφο τής σιόνης. "Ένα άλλογο δέν μπορεί νά σηκώνη τέτοιο σύννεφο. Δυό άλλογα θά είναι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί όσοι πίνανε τόν καφέ τους στά πεζοδρόμια των καφενείων, σκεπάζανε μέ τό πιατάκι τό φλυτζάνι τους για νά μήν πιούνε κα σιόνη μαζί μέ τόν καφέ. 'Ωραία ζωή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αύτέ εἶναι Γιάγκο τὰ παλιὰ καλὰ χρόνια τῆς Ἀθήνας. Θυμᾶμαι τόν Σουρῆ, πάλι τόν Χουρῆ, πού διαμαρτύρεται γιά τήν κατάστασι αὐτή καί λέει κάπου : Πατῶ καί μέσ' τίς λάσπες τῆς
πατῶ καί μέσ' τήν σιόνη
καί κᾶνω μ' ἐνθουσιασμό
καινούργιο πανταλόνι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί δέν καθαριζότανε ποτέ ἡ πρωτεύουσα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πότε πότε, καμμιά φορά ὅταν ἐρχότανε κανένας ἐπίσημος ξένος στήν Ἀθήνα. Λόγου χάριν ὅταν στά 1907 ἐπεσιέφθηκε τήν Ἀθήνα ὁ Βίκτωρ Ζμμανουήλ, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας, ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ ἐφρόντισε νά ψηφίσῃ εἰδική πίστωσι γιά τόν καθαρισμό τῆς πόλεως, γεγονός πού τὸ μαθαίνομε κι' αὐτό ἀπὸ τόν Σουρῆ πού γράφει. Διᾶβασε ἐδῶ Γιάγκο νά ἴδῃς :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Χαῖρε Βίκτωρ - Μπενβενούτο
εἰς τό Κράτος μας ἑτοῦτο,
Μπνεβενούτο Μπαστά,
Τί μᾶς κάνεις ; Κόμμε στά ;
Σάλβι, σάλβι, ρέ ντ' Ἰτάλια
κοίτα μας σ' αὐτά τὰ χάλια,
καταβρέχτηκαν οἱ δρόμοι
βρώμας ἔχνος πουθενά
μόνο αὐτά πού βλέπεις τώρα
δέν τὰ βλέπομε συχνά !...
Πρέπει νά ῥθῃ κάποιος ξένος
ὥστε ὁ Δῆμος νά φροντίσῃ
τήν Ἀθήνα νά σιουπίσῃ
καί νά μᾶς τήν καθαρίσῃ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτά ὅλα εἶναι εὐτυχῶς περασμένα σήμερα. Ἡ ελλειψις τοῦ νε-
ροῦ ἀνήκει στό παρελθόν καί γι' αὐτό ἕς θυμηθοῦμε κανένα ἀπο-
χαιρετιστήριο παλαιό τραγοῦδι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί εἴδους ἀποχαιρετιστήριο ἐννοεῖς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κανένα ἀντίο, κανένα ἀ ν τ ι ἔ... Κάτι θά βρῆ σχετικὸ ἢ Κλει
ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ἀ ν τ ι ἔ Νινόν...